

RuralYouthFuture:

Jačanje **mladih u ruralu**,
stvaranje **održivih zajednica**

RuralYouthFuture (RYF) ima za cilj poboljšanje mogućnosti zapošljavanja mladih u ruralnim područjima i podršku održivom razvoju sela. Obuhvata osam regiona i podržan je budžetom od preko 1,8 miliona evra, Rural Youth Future je evropska inicijativa koja okuplja 10 regiona, delujući od lokalnog do nacionalnog nivoa.

Projekt je započeo sa realizacijom u martu 2023. godine i planirano je da traje do maja 2027. godine, RuralYouthFuture se bavi ključnim izazovima s kojima se suočavaju ruralna područja — uključujući odlazak mladih, starenje stanovništva i nejednake mogućnosti zapošljavanja u odnosu na urbana područja. Naš cilj je jasan: osnažiti mlade u ruralnim sredinama kroz stvaranje smislenih načina za zapošljavanje, promociju digitalnih veština i jačanje živahnih i otpornih zajednica.

Kroz prekograničnu saradnju, istraživanja i angažovanje lokalnih zajednica, već primećujemo obećavajuće rezultate. Kako dolazimo do sredine trajanja projekta, pozivamo lokalne aktere da istraže naša saznanja i pridruže se naporima u oblikovanju inkluzivnih i ruralnih regiona spremnih za budućnost.

1. Glavni izazovi sa kojima se suočavaju mladi u ruralnim područjima u Evropi

Projekat Rural Youth Future (RYF) ističe nekoliko stalnih i strukturnih izazova sa kojima se suočavaju mladi u ruralnim područjima širom EU:

- ✓ **Nezaposlenost mladih i ograničene ekonomske prilike**
Mladi u ruralnim sredinama suočavaju se sa visokim stopama nezaposlenosti zbog ograničene dostupnosti poslova, nedovoljno razvijenih stručnih obuka i nerazvijenih preduzetničkih ekosistema.
- ✓ **Depopulacija i odliv mladih**
Nedostatak privlačnih prilika često primorava mlade da se presele u urbana središta, što dovodi do depopulacije i starenja stanovništva u ruralnim oblastima.
- ✓ **Nedovoljna dostupnost usluga i infrastrukture**
Digitalni jaz, nedostatak adekvatnog stanovanja, loša transportna povezanost i ograničen pristup obrazovanju i zdravstvenim uslugama dodatno otežavaju položaj mladih u selima.
- ✓ **Nedostatak učešća u politici i upravljanju**
Mladi u ruralnim teritorijama često nemaju platforme za građansko angažovanje i zastupanje u procesima donošenja odluka, što ograničava njihov uticaj na politike koje oblikuju njihovu budućnost.
- ✓ **Fragmentirana implementacija politika**
Strukturne neusaglašenosti između mehanizama finansiranja EU, nacionalnog i lokalnog nivoa dovode do neefikasnosti i otežavaju efikasnu implementaciju politika za mlade.

2. Rešenja identifikovana kroz projekat Rural Youth Future

Od identifikovanja dobrih praksi do unapređenja politika širom evropskih regiona

Projekat RYF je omogućio razmenu iskustava među vršnjacima i primenu praktičnih rešenja kroz inovacije u politici i lokalizovanu implementaciju. Neka od ključnih rešenja uključuju:

Razmenjeni primeri dobre prakse

Xuventude Mentoring (Španija): Pruža mentorstvo, obuke i mogućnosti umrežavanja kako bi se mladim diplomcima i studentima stručnih škola u Galiciji olakšao prelazak na tržište rada, sa posebnim fokusom na mlade u ruralnim područjima.

Innogando (Španija): Uvodi tehnološka rešenja poput Rumi pametnog sata za stoku, čime se poboljšava dobrobit životinja, kvalitet života poljoprivrednika i profitabilnost ruralnih gazdinstava.

DYAS - Digitalni mladi ambasadori za MSP (Španija/Portugal): Obučava mlade u oblasti digitalnih veština, kako bi podržali digitalnu transformaciju ruralnih malih i srednjih preduzeća, podstičući zapošljivost i prekogranični razvoj.

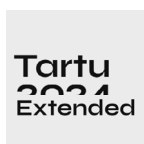
Go Remote (Letonija): Promoviše hibridno zapošljavanje i unapređenje digitalnih veština, nudeći mogućnosti rada na daljinu kako bi se sprečio odliv mladih iz ruralnih područja.

The Countryside Will Be! (Letonija): Podstiče preduzetništvo mladih kroz obuke, mentorstvo i finansijske podsticaje.

CRAFT (Bugarska): Podržava zapošljavanje mladih u zelenom sektoru i sektoru nege kroz modularni program obuka.

Young Creators & Tartu 2024 Extended (Estonija): Nudi obuke iz upravljanja sadržajem i zajednicom, kao i učenje kroz kulturne projekte, podstičući građanski angažman i razvoj radnih veština.

Touristic farm Puhan (Slovenija): Studija slučaja porodičnog lokalnog preduzeća koje podržava ruralni turizam.

Asocijacija kreativne omladine (Slovenija) je omladinska organizacija sa statusom od javnog interesa, posvećena stvaranju inkluzivnog okruženja i uključivanju ranjivih grupa u društvo kroz omladinski rad.

PONI Program (Slovenija): Podstiče preduzetništvo mladih pružajući strukturisano okruženje poslovnog inkubatora.

Rural Move (Portugal): Olakšava dobrovoljan prelazak u ruralna područja kroz obezbeđivanje stanovanja i razvoj preduzetničkih kapaciteta.

Living Lab Agriculture 4.0 (Portugal): Usmerava se na inovacije u poljoprivredi, kao i na podršku i promociju ruralnih preduzetnika.

ARMA-Sci (Portugal): Omogućava i unapređuje naučni angažman mladih u ruralnim područjima.

Unapređenje politika

Galicija, Španija

Integrisan mentorski rad za mlade, programi dvostrukog zapošljavanja i preduzetnički centri integrisani u regionalno ESF+ programiranje. Poseban fokus bio je na unapređenju pristupa zapošljavanju i razvoju veština za marginalizovanu omladinu.

Bugarska

Usaglašen je Integrisani plan razvoja opštine Peštara, podstičući zapošljavanje mladih i mere za prelazak iz obrazovanja na tržište rada.

Letonija

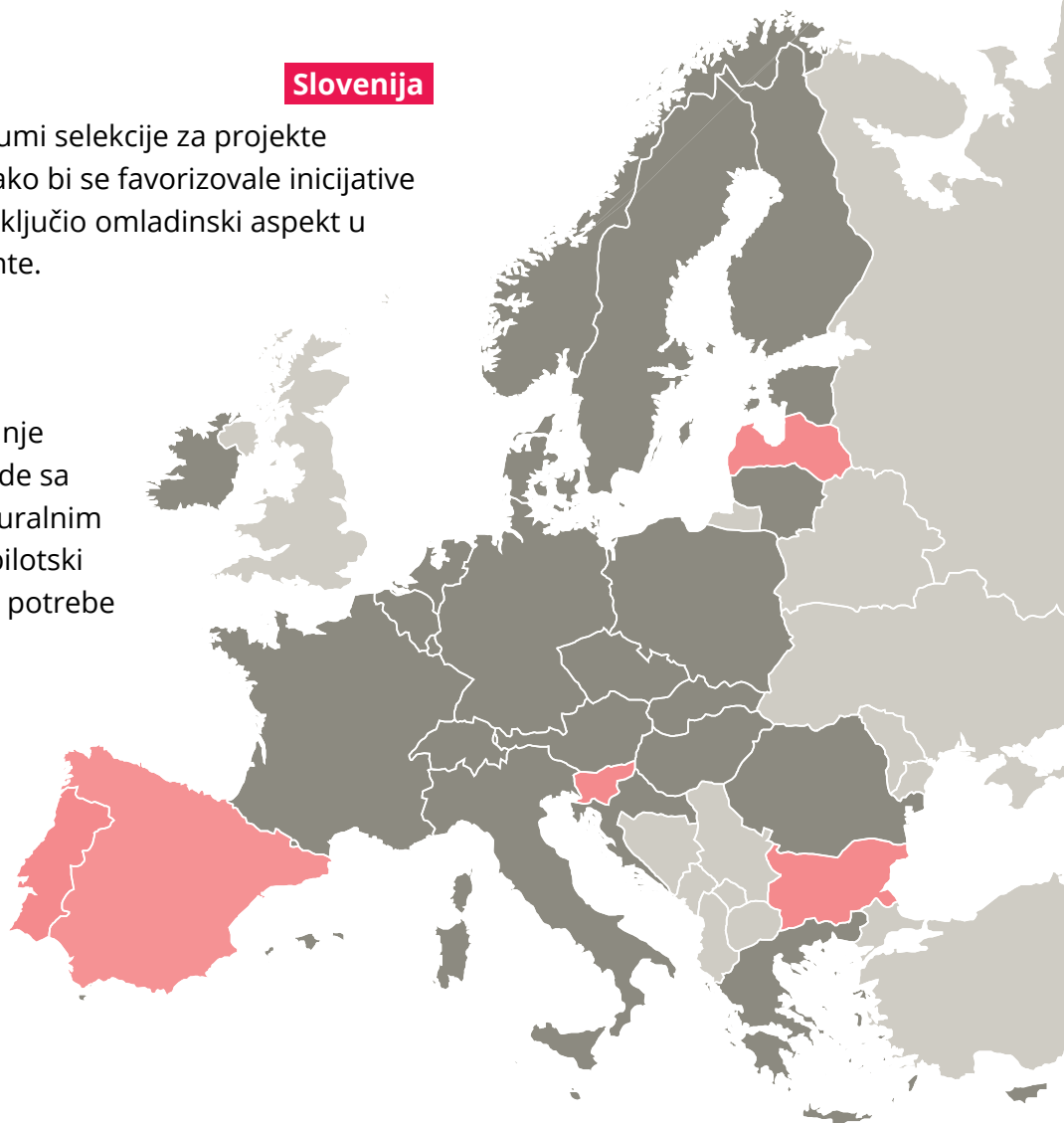
Uspešan uticaj na Nacionalni plan implementacije omladinske politike (2025–2027) i lokalne pilot inicijative kroz angažovanje zainteresovanih strana i aktivnosti u okviru Evropske prestonice kulture.

Slovenija

Prilagođeni kriterijumi selekcije za projekte ruralnog razvoja kako bi se favorizovale inicijative koje vode mladi i uključio omladinski aspekt u političke instrumente.

Portugal

Postavljeni temelji za ažuriranje Nacionalne strategije za mlade sa indikatorima prilagođenim ruralnim područjima i podržani novi pilotski programi koji odgovaraju na potrebe lokalne omladine.

3. Naučene lekcije iz evropskih regiona

Svaki partnerski region je prijavio konkretne koristi:

- ✓ **Galicija, Španija:** Ojačana je saradnja sa zainteresovanim stranama i unapređen regionalni dizajn politika kroz uključivanje povratnih informacija i najboljih praksi.
- ✓ **Bugarska:** Koristi od razmene dobrih praksi u razvoju karijere mladih, unapređujući angažovanje zainteresovanih strana i omogućavajući ciljne intervencije u Peštari.
- ✓ **Letonija:** Primena iskustava iz Tartua omogućila je pokretanje Pilot programa razvoja omladine u Liepaji 2027, integrišući mlade u planiranje kulturnih aktivnosti.
- ✓ **Slovenija:** Iskorišćen je doprinos partnera za usavršavanje kriterijuma za projekte koje vode mladi kroz javne pozive, jačajući uključivanje mladih u strategije lokalnog razvoja.
- ✓ **Portugal:** Identifikovani su konkretni putevi za povezivanje političkog diskursa sa implementacijom i osmišljene su nove pilotske inicijative, poput ruralnih centara za rad na daljinu i platformi koje vode mladi u zajednici.

Ključne lekcije koje su naučene

Prekogranične razmene pomažu da se uoče zajednički izazovi i inspirišu inovativna rešenja prilagodljiva lokalnom kontekstu.

Učešće mladih je ključno, ali mora biti praćeno institucionalnom podrškom i reformama upravljanja.

Teritorijalizovani i kontekstualno specifični instrumenti efikasniji su od generičkih nacionalnih strategija.

Integrisani pristupi koji povezuju kulturu, ekonomiju, obrazovanje i životnu sredinu donose održivije rezultate.

4. Preporuke za lokalne, regionalne i nacionalne administracije, kao i za EU

Za lokalne, regionalne i nacionalne vlasti

✓ Usvojiti teritorijalizovani okvir politika

Sprovoditi omladinske politike prilagođene realnim ruralnim uslovima kroz uključivanje lokalnih aktera, decentralizaciju implementacije i korišćenje regionalnih podataka za donošenje odluka.

✓ Promovisati upravljanje koje uključuje mlade

Uspostaviti omladinske savete, mehanizme participativnog budžetiranja i savetodavna tela kako bi se mladi u ruralnim područjima uključili u planiranje i upravljanje.

✓ Investirati u infrastrukturu i digitalno povezivanje

Smanjiti jaz između ruralnih i urbanih područja kroz unapređenje širokopojasnog interneta, transporta i stanovanja kako bi se ruralna područja učinila privlačnim mladim stručnjacima.

✓ Pojednostaviti administrativne procedure

Koristiti pojednostavljene opcije troškova kako bi se smanjila birokratija za inicijative koje vode mladi i olakšao pristup finansiranju.

Za Evropsku Uniju

✓ Obezbediti doslednost u okviru upravljanja na više nivoa

Uskladiti rokove, kriterijume i strateške ciljeve između EU, nacionalnih i regionalnih finansijskih instrumenata.

✓ Podsticati inovacije prilagođene ruralnim područjima

Kreirati EU fondove namenjene specifično inovacijama i preduzetništvu mladih u ruralnim područjima (povezano sa Zajedničkom poljoprivrednom politikom, Politikom kohezije i Evropskom strategijom za mlade).

✓ Podržati prenos znanja i učenje među partnerima

Institucionalizovati mreže poput RuralYouthFuture kako bi se održala razmena najboljih praksi i inovacija u politici širom država članica.

✓ Integrisati indikatore za mlade u evaluaciju ruralnih politika

Uključiti indikatore specifične za mlade u praćenje Zajedničke poljoprivredne politike, izveštaje o teritorijalnoj koheziji i okvire za revitalizaciju ruralnih područja kako bi se obezbedila vidljivost i odgovornost.

Saznajte više & Uključite se

Projekt RuralYouthFuture nastavlja da raste kroz saradnju, razmenu znanja i aktivno uključivanje lokalnih aktera. Bilo da ste donosilac politika, omladinski radnik ili lider zajednice, vaša uloga je ključna za oblikovanje inkluzivnije i održivije budućnosti ruralnih područja.

Istražite projekat, otkrijte dobre prakse i pristupite alatima za kreiranje politika:

www.interregeurope.eu/ruralyouthfuture

Dobre prakse & izvori

Za direktne upite ili kako biste se pridružili Lokalnoj grupi zainteresovanih strana, kontaktirajte svog regionalnog partnera putem internet stranice projekta.

XUVENTUDE

UNIVERSITY
OF LATVIA

INSTITUTO PORTUGUÉS
DO DESPORTO
& JUVENTUDE, I. P.

Association of Municipalities
of Tartu County

REGIONALNA
RAZVOJNA
AGENCIJA BAČKA

**Interreg
Europe**

Co-funded by
the European Union

RuralYouthFuture